

Enn sparir kubbin

—Hevur tú ein gamlan ketil, so kanst tú spara olju við kubbanum, sum heldur hitan longri í ketlinum, sigur Bjarni Hansen, blikksmiður í Runavík

Fyri nøkrum árum síðan var ein øðilig skiving í bløðunum um um ein kubba, ein jarnklossa, sum, settur í eina oljufýring, kundi spara munandi av olju. Ein dani, Viggo Flack hevði upp-

funnið kubban, og hann saman við umboðsmanninum í Føroyum, Hans Birgir Hansen, royndu at marknaðarføra henda. Men móttøðan var stór og orðadrátturin snúði seg um, um brúkarin spardi

olju ella ikki.

Prinsippið við kubbanum var, at hann helt longri hitanum í ketlinum, oljufýringin gekk stytri og longri var í millum hvørja ferð hon tendraði.

Hevur tú ein gamlan ketil, so eru pengar at spara við at keypa ein kubba og tað fer at gerast longri í millum, at tú fært vitjan av einum tilikum

Sosialurinn kann í dag prógva, at kubbin sparir olju. Vit hava tosað við trýggjar brúkarar, sum hava nýtt kubban. Og teir kunnu allir svart uppá hvítt vísa, at oljunýtslan minkaði munandi.

Bjarni Hansen, blikksmiður í Runavík gjørdi royndir við kubbanum. Hann hevði arbeitt við oljufýringum í mong ár og tá hann sá eina lýsing í Dimmalætting um kubban gjørdist hann forvitin.

Gott hugskot

—Eg setti meg í samband við Viggo Flack, tí eg helt tað verða áhugavert at kunna spara olju við so einføldum

uppfinnslis.

—Eg fekk hendur á einum kubba og Viggo Flack greiddi mær frá hvussu eg skuldi seta hann í.

—Eg gjørdist ovfarin av úrslitunum. Tað fyrsta eg legði merki til var, at login brendi stytri og síðan legði eg merki til, at oljufýringin stóð munandi longri still. Hetta var fantastiskt, eg trúði ikki mínum egnum eygum, sigur Bjarni Hansen.

—Men eg skilti ikki hví hetta hendi. Tí setti eg meg í samband við ein serkønan mann og hann bað meg máta hitan í roykinum í skorsteininum. Tað visti seg at roykurin var munandi kaldari, tá eg nýtti kubban enn áðrenn, sigur hann.

—Tað at oljufýringin brendi stytri og at longri tíðarbil gekk ímillum, at hon tendraði, segði mær greitt, at her var olja at spara, sigur Bjarni Hansen.

—Móttøðumennirnir vísu á, at eksplotiðsvandin var munandi størri, um ein gløðheitur kubbi stóð í oljufýringini. Hetta er tvætt og vísir bara, at hesir vita hvussu ein oljufýring riggar á pappirinum og ikki í praksis. Tí hendur tað, at neistin svikur í oljufýringini, so sprayar hon bert olju í nøkur fá sekund, so steðgar.

—Tá tú nýtir kubban, so kemur eldur í oljuna, hóast neistin svikur. Uttan kubba kann oljufýringin halda fram við at tendrað uttan at eldur kemur í oljuna, og tá kann hon samlast upp. Tá so endiliga neistin riggar aftur er møguleiki fyri eksplotið, sigur Bjarni Hansen.

Bert fyri gamlar oljufýringar

—Teir nýggju ketlarnir eru í dag so effektivir, at teir brúka ikki meira olju enn ein gamal ketil við

kubba. Millum annað verður roykurin leiddur gjøgnum fleiri kanalar áðrenn hann fer í skorsteinin.

Tað er ikki nakað gott hugskot at nýta kubban í nýggju oljufýringunum. Tí um roykurin verður ov nógv køldur, so fer ketilin at sveitta og tá er teringur vísur, sigur Bjarni Hansen.

—Men hevur tú ein gamlan ketil, sum er í so góðum standi, at ikki er neyðugt at skifta út, so eru pengar at spara við at nýta kubban, sigur Bjarni Hansen, blikksmiður.

Tveir í Kvívík

Vit hava tosað við tveir manns í Kvívík, sum hava nýtt kubban í mong ár. Hávarð Jensen fekk sær kubba beinan vegin tá orðaskiftið byrjaðifyrst og hann nýtti henda í tíggu ár. Tá var ketilin so gamal og illa farin, at neyðugt at skifta út. Hann greiðir frá:

—Vit hava havt góðar royndir av kubbanum. Áðrenn vit fingur henda ísett, nýttu vit umleið 3600 litrar av olju árliga. Longu fyrsta árið reykt oljunýtslan niður á knappliga 3000 litrar og har helt hon sær næstu tíggu árin. Ketilin hjá okkum var sveisaður saman av jamplátum, sigur Hávarður Jensen.

Petur Muller í Kvívík nýtir enn kubban í ketlinum. Ketilin hjá honum er frá 1972.

—Eg havi eisini havt góðar royndir av kubbanum. Oljunýtslan fór munandi niður. Eg havi eisini týðuliga sæð at oljufýringin gongur stytri og at tað er longri millum at hon tendrar, sigur Petur Muller.

jústinus

Framhald av síðu 7

breyð, sigur Mortan Olsen.

Nú Esther verður lögð missir Joensen & Olsen fiskiloyvi, sum hon hevði.

Esther hevur verið eitt hendinga gott fiskiskip seinastu árin. Og hon hevur serliga gjørt um seg við snellunum. Seinastu fimm árin hevur hon í meðal fiska 480 tons árliga. Fiskimenn halda, at ein av orskunum til at hon hevur fiskað so væl við snellunum er, at hon liggur so væl í sjónum.

Men parturin hjá mannigini hevur sanniliga heldur ikki ligið eftir. Kanska var tað eitt hugskot fyri mynduleikarnar at nýtt Esther sum fyrmynd, tá nýggi sneluskip verða bygd. Sjei mans gerast arbeidsleysir, nú Esther verður lögð.

Esther er bygd í Grimsby í 1888. Um klakksvíksingar fara at varðveita sum slupp, tað sigur søgan einki um enn.

jústinus

